

Коментар щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-екологічні витрати (річна) "Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища", затвердженої наказом Держстату від 23.12.2019 № 435

На запити респондентів Держстат надає додаткові роз'яснення щодо заповнення форми № 1-екологічні витрати (річна) "Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища".

1. Чи відображаються у формі екологічні податки?

Екологічні податки у звіті не відображаються, про що зазначено у п. 6 розділу I Роз'яснень щодо форми державного статистичного спостереження № 1-екологічні витрати (річна) "Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища" (далі – Роз'яснення), які розміщені на вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Для респондентів"/"Альбом форм державних статистичних спостережень на 2021 рік"/"Навколишнє середовище".

2. Чи відображаються у формі штрафи за порушення природоохоронного законодавства та позови за шкоду, завдану навколишньому природному середовищу?

Штрафи та позови у звіті не відображаються, про що зазначено у п. 6 розділу I Роз'яснень.

3. У якому розділі відображається інформація про сплату коштів за відведення та очищення стічних вод і вивезення відходів – у розділі про поточні витрати (Розділ II) чи розділі про оплату послуг (Розділ III)?

3.1. Якщо підприємство сплачує кошти іншому підприємству за відведення та очищення стічних вод – інформація відображається у Розділі III "Спеціалізовані екологічні послуги", гр. 2 "Витрати на оплату послуг природоохоронного призначення", р. 2001 "Відведення та очищення стічних вод".

Якщо підприємство отримує кошти від інших підприємств за відведення та очищення стічних вод – інформація відображається у Розділі III "Спеціалізовані екологічні послуги", гр. 1 "Обсяг реалізованих послуг природоохоронного призначення", р. 2001 "Відведення та очищення стічних вод". При цьому сума фактичних витрат на здійснення водовідведення та очищення стічних вод відображається у Розділі II "Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища" за рядками 220 "Експлуатація каналізаційних систем" (щодо водовідведення) та 230 "Очищення стічних вод" (щодо очищення стічних вод).

3.2. Якщо підприємство сплачує кошти іншому підприємству за вивезення відходів – інформація відображається у Розділі III "Спеціалізовані екологічні

послуги", гр. 2 "Витрати на оплату послуг природоохоронного призначення", р. 2002 "Поводження з відходами".

Якщо підприємство отримує кошти від інших підприємств за вивезення, утилізацію та видалення відходів – інформація відображається у Розділі III "Спеціалізовані екологічні послуги", гр. 1 "Обсяг реалізованих послуг природоохоронного призначення", р. 2002 "Поводження з відходами". При цьому сума фактичних витрат на здійснення операцій щодо вивезення, утилізації та видалення відходів відображається у Розділі II "Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища" за рядками 320 "Збирання та транспортування відходів усіх класів небезпеки" (щодо вивезення відходів) та 331–343 "Утилізація та видалення відходів" (щодо операцій поводження з відходами).

3.3. Якщо підприємство власними силами очищує стічні води, утилізує, вивозить відходи на полігони – інформація відображається як поточні витрати у Розділі II форми.

Якщо у сільській місцевості без залучення комунальних служб відходи вручну збираються та виносяться до місць зберігання відходів, то враховується вартість куплених сміттєвих пакетів тощо, як поточні витрати за рядком 320 "Збирання та транспортування відходів усіх класів небезпеки".

4. Які підприємства заповнюють Розділ III "Спеціалізовані екологічні послуги"?

Розділ III, гр. 2 "Витрати на оплату послуг природоохоронного призначення" заповнюється усіма підприємствами, за виключенням тих підприємств, які мають власні очисні споруди, або власним транспортом вивозять відходи на полігони, чи утилізують їх, оскільки ця інформація стосується поточних витрат і відповідно відображається у розділі II "Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища".

Якщо підприємство орендує приміщення, воно також відображає витрати на оплату послуг (Розділ III, гр. 2), оскільки ці витрати пов'язані безпосередньо з діяльністю підприємства, а не з приміщенням, яке вони орендують. Власник приміщення не подає державне статистичне спостереження за ф. № 1-екологічні витрати, оскільки сам безпосередньо не здійснює діяльності, яка вивчається в рамках проведення державного статистичного спостереження, і тому, у разі не відображення підприємством даних щодо оплати послуг, така інформація буде втрачена.

5. Чи відображаються у формі кошти від продажу відходів?

У звіті не відображаються кошти від продажу відходів, які не піддавалися додатковій механічній, хімічній, термічній обробці, у результаті якої вони можуть бути безпосередньо використані для виробництва нових виробів, про що зазначено у п. 2 розділу V Роз'яснень.

Тобто, якщо на підприємстві утворилися відходи, і їх підприємство продало, то це не стосується природоохоронної діяльності, метою якої є зменшення обсягу накопичення відходів у навколишньому середовищі, і такий

продаж відходів пов'язаний лише з отриманням економічної вигоди підприємством і тому не відображається у формі № 1-екологічні витрати.

Проте, якщо на підприємстві утворилися відходи, які підприємство переробило й отримало продукцію, яку продало іншому підприємству, то це – побічна продукція, яка відображається у звіті, про що зазначено у п.1 розділу V Роз'яснень. Побічною продукцією, наприклад, є теплова енергія, отримана у результаті очищення димових газів.

6. Яку інформацію відображають мисливські господарства?

Мисливськими господарствами відображаються переважно дані щодо обліку, охорони, розселення, підкормки диких тварин, боротьби з браконьєрством, улаштування біотехнічних споруд, розведення диких тварин у розплідниках з метою їхнього подальшого розселення на території мисливських угідь у розділах I та II бланка, за рядками 610–640 "Збереження біорізноманіття та охорона природних територій".

7. Для проведення капітального ремонту природоохоронного об'єкта підприємство уклало договір на виготовлення проектно-кошторисної документації. Як враховувати витрати на виготовлення проектно-кошторисної документації? Чи необхідно вартість виготовлення проектно-кошторисної документації обліковувати як поточні витрати?

Витрати, пов'язані з виготовленням проектно-кошторисної документації на будівництво, реконструкцію, реставрацію й капітальний чи поточний ремонт природоохоронних об'єктів, а також виконання супутніх робіт, є складовою частиною загальної вартості витрат за такими об'єктами і включаються до зведеного кошторисного розрахунку.

Якщо виконані роботи призведуть до збільшення економічних вигід від використання основних засобів, то балансова вартість основних засобів збільшиться. У такому випадку витрати на виготовлення проектно-кошторисної документації відображаються у Розділі I звіту щодо капітальних інвестицій.

Якщо за результатами здійснення ремонту балансова вартість основних засобів не збільшується, то проведені роботи вважаються поточним ремонтом, і вони відображаються у Розділі II звіту щодо поточних витрат.

Таким чином, виготовлення проектно-кошторисної документації для капітального ремонту є складовою частиною витрат, пов'язаних з таким ремонтом, і обліковуються витрати на виготовлення такої документації так само, як і витрати на капітальний ремонт – у Розділі I форми.

Що стосується поточного ремонту, який виконують господарським способом (тобто власними силами підприємства), то обсяг та вартість таких робіт, як правило, визначається на підставі дефектного акта і розцінкових описів робіт.

8. Які документи бухгалтерського обліку використовуються для заповнення форми?

Форма відображає показники, сформовані з використанням реєстрів бухгалтерського обліку, Плану рахунків бухгалтерського обліку, національних

положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених відповідними нормативно-правовими актами Міністерства фінансів України, які зазначені у п. 3 розділу I Роз'яснень.

Разом із тим звертаємо увагу, що в бухгалтерському обліку відсутнє поняття основних засобів природоохоронного призначення, а їх перелік наведено у розділі II Роз'яснень "Показники щодо капітальних інвестицій на охорону навколишнього природного середовища". Поточні витрати на утримання та експлуатацію основних засобів природоохоронного призначення визначаються за видами основних засобів природоохоронного призначення, наведеними у зазначеному розділі II Роз'яснень.

Цей коментар не є нормативно-правовим актом, носить суто рекомендаційний та роз'яснювальний характер і не встановлює нових правових норм.